

Efnisyfirlit

---

1. Inngangur	3
2. Skyldur Íslands að þjóðarétti	7
2.1 Sameinuðu þjóðirnar	8
2.1.1 Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna	10
2.1.2 Alþjóðasamningur Sameinuðu þjóðanna um borgaraleg og stjórnálaleg réttindi	11
2.1.3 Samningur Sameinuðu þjóðanna gegn pyndingum og annarri ómannúðlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingum.....	12
2.2 Fyrirvarar við ákvæði þjóðréttarsamninga	13
2.2.1 Fyrirvari eða yfirlýsing?.....	16
2.2.1.1 Skýrsla til Barnaréttarnefndar Sameinuðu þjóðanna 2010.....	18
2.2.1.2 Umboðsmaður barna á Íslandi.....	21
2.2.1.3 Skuggaskýrsla Barnaheilla, Barnahjálpar Sameinuðu þjóðanna á íslandi og Mannréttindaskrifstofu Íslands 2011.....	22
2.2.2 Fyrirvari við b-lið 2. mgr. og 3. mgr. 10. gr. alþjóðasamnings Sameinuðu þjóðanna um borgaraleg og stjórnálaleg réttindi	23
2.2.3 Nefnd S.P. gegn pyndingum	25
2.2.4 Aðrar reglur um málefni fanga	26
2.3 Niðurstöður.....	28
3. Afbrot barna	30
3.1 Afbrot og markmið refsinga	30
3.2 Börn í lagalegum skilningi	32
3.3 Meðferð sakamála sakhæfra barna	33
3.4 Sakborningur ekki ákærður	34
3.4.1 Máli lokið án ákæru.....	35
3.4.2 Sáttamiðlun.....	36

3.4.2.1 Almennt um sáttamiðlun	36
3.4.2.2 Sáttamiðlun á Íslandi	38
3.5 Ákvörðun refsingar	42
3.5.1 Ákærufrestun og skilorðsbundnir dómar.....	43
3.5.2 Samfélagsþjónusta.....	45
3.5.3 Fangelsisvist	47
3.6 Aðlögun að samfélagini eftir afplánun	50
3.7 Aðbúnaður í fangelsum	52
3.7.1 Almenn aðstaða	52
3.7.2 Aðbúnaður kvenna og stúlkna.....	54
3.7.3 Úrbætur og framtíðaráætlanir	59
3.8 Niðurstöður.....	60
4. Ísland og Barnasáttmálinn	62
4.1 Störf Alþingis	62
4.2 Skýrsla vinnuhóps um afplánun sakhæfra barna	65
4.3 Samantekt	67
5. Lokaorð	68
Heimildaskrá	72